

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 9. decembar 2016. godine
Ref.br.:RK1016/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI79/16

Podnosilac

Sabit Gori

**Ocena ustavnosti presude Rev. br. 302/2015 Vrhovnog suda Kosova
od 3. novembra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Sabit Gori, sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Shemsi Uka, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Rev. br. 302/2015 Vrhovnog suda Kosova od 3. novembra 2015. godine, koju je podnosilac zahteva primio 5. februara 2016. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Rev. br. 302/2015 Vrhovnog suda Kosova od 3. novembra 2015. godine. Podnosilac zahteva tvrdi da su odlukama redovnih sudova povređeni član 24. [Jednakost pred zakonom], član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], član 46. [Zaštita imovine] i član 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 19. maja 2016. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 14. juna 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvete Gërzhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Gresa Caka-Nimani.
7. Dana 23. juna 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 20. oktobra 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučio Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 15. februara 2001. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini protiv Opštine Priština, gde je tražio utvrđivanje vlasništva nad katastarskom parcelom koja je registrovana pod br. 220/1.
10. Dana 30. jula 2013. godine, Osnovni sud u Prištini je (presuda C. br. 59/01), odbio tužbeni zahtev podnosioca. U presudi se, dalje, kaže: *“Neosnovanost tužbenog zahteva sud je zasnovao na činjenici da tužilac nije postigao da dokaže da je on zaista regularnom administrativnom procedurom od tužene kupio spornu parcelu [...] sud podseća da su odredbe zakona o osnovnim pravno- imovinskim odnosima, koji je primenjivan u vreme sklapanja*

navedenog ugovora, izuzimale pravo vlasništva na stvari u društvenom vlasništvu [...]”.

11. Podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu Kosova na presudu Osnovnog suda u Prištini C. br. 59/01 od 30. jula 2013. godine.
12. Dana 14. aprila 2015. godine, Apelacioni sud Kosova je (presuda Ac. br. 3004/2013) odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio u celini stav Osnovnog suda.
13. Neodređenog datuma, podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu na presudu Ac. br. 3004/2013 Apelacionog suda od 14. aprila 2015. godine.
14. Dana 3. novembra 2015. godine, Vrhovni sud Kosova je (presuda Rev. br. 302/2015) odbio reviziju, kao neosnovanu.

Navodi podnosioca

15. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu odlukama redovnih sudova povređena prava zaštićena Ustavom, odnosno članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 46. [Zaštita imovine] i članom 54. [Sudska zaštita prava].
16. Što se tiče člana 24. [Jednakosti pred zakonom] podnosilac zahteva tvrdi *“[...] da nije bilo jednakosti pred sudovima, jer su sve presude zasnovane samo na jednom obrazloženju da: „navodno nisu praćeni postupci javne aukcije“, kada je u pitanju imovina opštine, dok svedočenja svedoka uopšte nisu uzeta u obzir kao dokaz u postupku.”*
17. Podnosilac zahteva u vezi sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] tvrdi *“da je pravo na pravično suđenje povređeno činjenicom da je tužilac u neometanom posedovanju i korišćenju sporne nepokretnosti i to u početku kao zakupac od 1993. godine do 1997. godine, a od 1997. godine do danas kao vlasnik i zakonski posednik u poverenju.”*
18. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi da je povređen i član 46. [Zaštita imovine] navodeći da *“član 46 Ustava povređen jer je tužiocu negirano pravo vlasništva [...] nijednom presudom nije uzeto u obzir, i nasuprot činjenicama i dokazima koji su gore navedeni, kao i svih onih koji se nalaze u spisima predmeta, nisu ocenjeni pravično i potpuno [...].”*
19. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Suda:

“Poništenje svih sudskih presuda i vraćanje predmeta na ponovno suđenje i meritorno odlučivanje.”

Prihvatljivosti zahteva

20. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.

21. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. Ustava, koji propisuje:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlaštene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

22. Sud se, takođe, poziva i na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

23. Sud, u nastavku, uzima u obzir pravilo 36. [Kriterijum o prihvatljivosti] (2) (d) Poslovnika, koje propisuje:

“(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

(...)

(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”

24. Podnosilac u svom zahtevu osporava presudu Rev. br. 302/2015 Vrhovnog suda Kosova od 3. novembra 2015. godine, kojom mu je odbijen zahtev za utvrđivanje svojine.
25. Što se tiče povrede člana 24. [*Jednakosti pred zakonom*], Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije podneo nijednu činjenicu, niti je u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju o nejednakom tretmanu. Kada se tvrdi ovakva ustavna povreda, podnosilac zahteva treba da podnese obrazloženu tvrdnju i ubedljiv argument.
26. Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije pokazao da je drugačije tretiran u odnosu na to kako bi se tretirali drugi pojedinci u istoj situaciji. Da bi stvar bila diskriminatorna, mora postojati razlika u tretiranju osoba u sličnim situacijama. Razlika u tretmanu je diskriminatorna ukoliko nema objektivnog i razumnog opravdanja; drugim rečima, ako ne stremi legitimnom cilju ili ako ne postoji razuman odnos proporcionalnosti između korišćenih sredstava i cilja koji se želi postići (vidi: slučaj *Burden slučaj protiv VB* [VV], br. 13378/05, ESLJP, presuda od 29. aprila 2008. godine).
27. Što se tiče povrede člana 31. [Pravo na *pravično i nepristrasno suđenje*], podnosilac zahteva nije uspeo da obezbedi neko obrazloženje o tome kako je i zašto njegovo pravo na pravično suđenje povređeno od strane redovnih sudova.
28. U tom smislu, Sud se poziva na presudu Vrhovnog suda kao odgovor na tvrdnje podnosioca zahteva o *“bitnim povredama odredbi parničnog postupka, pogrešnom sprovođenju materijalnih prava i podnošenju novih dokaza”*.

Vrhovni sud je u obrazloženju istakao: *“U konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi koji su predviđeni zakonom na snazi, za sticanje prava vlasništva u korist tužioca, nad spornom nepokretnošću, koja je evidentirana kao katastarska parcela 220-1, u smislu odredbe člana 4, stava 4, Zakona o prometu nepokretnosti (SL „SRS“ br. 40/89), zato što sporna nepokretnost nije stečena na granici zakona [...]. Tužilac nije uspeo da dokaže činjenicu da su ispunjeni zakonski uslovi iz stava 4 gore navedenog Zakona kako bi se usvojila pravna dejstva ugovora o kupoprodaji [...].“*

29. Što se tiče člana 46. [Zaštita imovine], podnosilac tvrdi da „*član 46. Ustava je povređen jer je tužiocu negirano pravo vlasništva [...] nijednom presudom nije uzeto u obzir, i nasuprot činjenicama i dokazima koji su gore navedeni, kao i svih onih koji se nalaze u spisima predmeta, nisu ocenjeni pravično i potpuno[...]*”.
30. U ovom slučaju, Sud opaža da podnosilac zahteva nijednom nije postao nosilac imovinskog prava, a da je Osnovni sud razmotrio samo osnov posedovanja parcele: *“Iz naređenja od 27.10.2000. godine, proizilazi da su opštinski administrator UNMIK-a u Prištini i direktor Odeljenja za katastar i geodeziju naredili tužiocu da u vremenskom roku od tri dana oslobodi društvenu imovinu [...], pošto je koristi bez pravnog osnova [...]”*. Dakle, ovo pravno stanje „*ne može da se smatra “imovinom” u smislu člana 1 Protokola br. 1.*”
31. Sud utvrđuje, da sva njegova „*pravna očekivanja*“ da će steći efektivno uživanje nekog imovinskog prava su odbačena od strane redovnih sudova.
32. Podnosilac navodi da je povređen član 54. [Sudska zaštita prava], gde se on prosto poziva na taj određeni član Ustava, ali nije pružio nikakav dokaz o tome kako i zašto mu je povređeno to pravo od strane Vrhovnog suda.
33. Sud opaža da podnosilac zahteva traži: „*poništenje svih sudskih presuda i vraćanje predmeta na ponovno suđenje i meritorno odlučivanje.*“
34. U tom smislu, Sud ističe da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjenim od strane Vrhovnog suda, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
35. Sud ponavlja da nije njegov zadatak, po Ustavu, da deluje kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama koje su doneli redovni sudovi. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine; vidi, takođe: slučaj KI70/11, podnosilac zahteva: *Faik Hima Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine). Činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom postupka u svom slučaju, ne može mu poslužiti da iznese argumentovanu tvrdnju o povredi prava zaštićenih Ustavom.

36. Sud primećuje da je podnosilac zahteva imao priliku da predstavi slučaj pred redovnim sudovima. Pitanje zašto je podnosiocu odbijen zahtev bez potvrđivanja vlasništva je naširoko razmotreno od strane Osnovnog suda, Apelacionog suda i Vrhovnog suda. Poslednje navedeni sud je odgovorio na sve tvrdnje podnosioca zahteva, naglašavajući činjenicu da ugovor o kupoprodaji na osnovu koga on tvrdi da će da stekne pravo svojine nad katastarskom parcelom ne može da stvori pravno valjana dejstva za usvajanje tužbenog zahteva, jer takav ugovori ne ispunjava zakonske uslove validnosti.
37. U tom smislu je važno naglasiti da Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi pravilno predstavljeni i da li su postupci, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi, *inter alia*: izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, predstavka br. 13071/87, usvojena 10. jula 1991. godine).
38. U tom pogledu, Sud primećuje da je obrazloženje u vezi sa odbijanjem prava svojine nad katastarskom parcelom u presudi Vrhovnog suda jasno i nakon razmatranja svih postupaka, Sud je utvrdio i da postupci pred Osnovnim sudom i Apelacionim sudom nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi: slučaj *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
39. Na osnovu gore navedenih razloga, Sud smatra da podnosilac zahteva nije uspeo da potkrepi svoje u tvrdnje u vezi sa tim kako su mu i zašto povređena prava od strane Vrhovnog suda.
40. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovana i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (2) (d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (2) (d) i 56 (b) Poslovnika, na sednici održanoj 20 oktobra 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

